

Protokoll 2/2019

fört vid Rådet till skydd för Stockholms skönhets
sammanträde måndagen den 4 februari 2019 kl. 13:30-17:00,
Bolindersalen, Tekniska nämndhuset

Övriga närvarande

Katarina Borg
Birgitta Bremer
Cajsa Holmstrand
Elisabet Jermsten
Anders Johnson Ordförande §§1-4
Magnus Olausson
Margareta Olofsson §§1-3, §§5-15
Laila Reppen
Inga Varg Av rådet utsedd ledamot §§1-3, §§5-15 Ordförande
§§ 5-15
Solbritt Östergren
Henrik Nerlund Sekreterare
Monica Hector Protokollförare
Susanne Höglin Handläggare
William Stepp Föredragande §12
Alexander Hansson-Göl Föredragande §§13-14

Justerare

Elisabet Jermsten

Datum för justering**Paragraf**

§§1-15

Protokollförare

Monica Hector

§ 1

Val av ordförande under valförrättningen

Beslut

Valdes ledamot A Johnson till ordförande för valförrättningen.

§ 2

Val av justerare

Beslut

Valdes ledamot E Jermsten att jämte ordförande justera protokollet.
Beslöts ta upp ärendena i ordningen: 1-10, 15, 11-14.

§ 3

Rådet: Måns Lönnroth (S), ny ledamot i Skönhetsrådet efter fyllnadsval i kommunfullmäktige 2019.01.28

SR 2019/29

Beslut

Erinrades att Måns Lönnroth (S) av kommunfullmäktige valts till ledamot i Skönhetsrådet.

§ 4

Rådet: Valberedning/val av presidium

SR 2018/387

Beslut

Valdes I Varg till ordförande för år 2019.

Valdes M Olofsson till vice ordförande för år 2019.

Varvid ordförandeskapet övertogs av I Varg som tackade för förtroendet.

Handlingar i ärendet

- SR 2018/387-3 Rådet: Valberedningens förslag

§ 5**Val av naturvårdsdelegerade, plan- och bygglovsdelegerade samt kulturdelegerade****Beslut**

Valdes ordförande, vice ordförande, sekreteraren samt ledamöterna K Borg, B Bremer, M Olausson, L Reppen och S Östergren till naturvårdsdelegerade.

Valdes ordförande, vice ordförande, sekreteraren samt ledamöterna C Holmstrand, E Jermsten, A Johnson, M Olausson och S Östergren till kulturdelegerade.

Valdes ordförande, vice ordförande, sekreteraren samt ledamöterna K Borg, B Bremer, C Holmstrand, E Jermsten, A Johnson, och L Reppen till plan- och bygglovsdelegerade.

§ 6**Rådet: Jubileumsmöte 16 september 2019**

SR 2019/24

Sammanfattning av ärendet

Informerade sekreteraren om att Skönhetsrådets jubileumsmöte kommer att genomföras 16 september 2019.

§ 7**Nästa sammanträdesdag****Beslut**

Erinrades att Skönhetsrådet sammanträder den 4 mars 2019, kl. 13.30.

§ 8**Nästa delegationssammanträde****Beslut**

Erinrades att Skönhetsrådets delegerade sammanträder den 18 februari 2019, kl. 13.30.

§ 9**Protokoll fört vid sammanträde 2019.01.17****Beslut**

Anmäldes att protokoll fört vid rådets ordinarie sammanträde 2019.01.17 justerats i vederbörlig ordning.

§ 10**Anmälningar för kännedom****Anmälda handlingar**

- Apple-butiken i Kungsträdgården, svar med e-post.
- Förfrågan om assistenttjänst, svar med e-post.
- Förfrågan om praktikplats vår 2019, svar med e-post.
- Förfrågan om praktikplats från Afa, svar med e-post
- Enskede Gård 1:1, vid kv Häradsdomaren, svar med e-post
- Kvarnvalsen 1 mm, trygghetsboende/vård- och omsorgsboende, planärende på granskning, 2014-17545
- Norra Djurgården 1:40, planärende på granskning, 2014-17046
- Vandenberg 9, planärende på granskning (omgång 2), 2015-00382
- Hur kan Burger King ha fått tillstånd att öppna i Gamla Stan?
- Bevara 100 år gammal livsmedelsbutik, svar med e-post.
- (Signerad) Träsket 18, belysning av fasader
- Balkonger på fastigheten Borren 27, Pålsundsgatan. Svar med e-post, 0209-2010 och 0204-2012 bifogade.
- Farsta 2:1, Stortorpsvägen, meddelande efter granskning, 2013-01114

§ 11**Sekreteraren informerar****Sammanfattning av ärendet**

Lyfte sekreteraren, efter fråga från nyinvalda ledamöter, frågan om rådets presskontakter då Skönhetsrådet bl.a. omnämns i lokalpressen i samband med att stadsbyggnadsnämnden beslutat gå vidare med planerna på Tellus Towers vid Telefonplan. Uppgifterna i artikeln kommer från det remissyttrande rådet sände till stadsbyggnadskontoret i samband med det tidiga samråd som genomfördes förra året. Sekreteraren blir ofta kontaktad av journalister i frågor som rör stadsmiljön och i den mån detta resulterar i artiklar eller intervjuer brukar detta redovisas under denna punkt på dagordningen. Ytterligare ett exempel på artikel i lokalpress är den intervju om Vattugaraget som genomfördes före jul men som just publicerats i tidningen Mitti.

Informerade sekreteraren om att rådets årliga seminarium kommer att genomföras 8 oktober 2019, årets tema är ännu inte fastställt. Diskussioner pågår med stadsmuseet om seminariet kan hållas i deras samlingsal.

§ 12

Örby 4:1 m.fl, förslag till detaljplan för område vid kvarteret Filmen, 2016-02898

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Örby 4:1 m.fl, förslag till detaljplan för område vid kvarteret Filmen, 2016-02898. William Stepp, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2018/396

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka förslag till detaljplan.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett planförslag som möjliggör uppförande av ett lamellhus längs Björksundsslingan vid kvarteret Filmen i Bandhagen. Byggnaden består av tre byggnadsenheter i fyra våningar som ska byggas som del av Stockholmshusprojektet.

Stockholmshuset har utarbetats för att byggas som komplement i redan bebyggda miljöer och hustypen fungerar som bäst när de placeras i miljöer där de i skala och volym överensstämmer med ett områdes befintliga bebyggelse. Enligt rådets uppfattning är det aktuella planförslaget ett gott exempel på en plats där hustypen kommer att fungera väl. Eventuella invändningar, så som att tomten är trång och att sprängningar behövs för att huset ska få plats, liksom att förgårdsmarken inte blir lika generös som vid den äldre, ursprungliga bostadsbebyggelsen i närområdet, ansåg rådet mindre betydelsefulla eftersom den föreslagna bebyggelsens volym och skala är anpassad till platsen. Lamellhuset är dessutom så placerat att de boende både har tillgång till promenadvägen och den generösa gården i grannkvarteret. Nya bostäder innebär ofrånkomligen också ökat behov av parkeringsplatser, något som inte ryms inom föreliggande projekt. Rådet noterade dock att garageplatser kommer att finnas tillgängliga i närområdet när det

pågående bostadskvarteret vid Grycksbovägen färdigställts, vilket rådet fann tillfredsställande.

Handlingar i ärendet

- SR 2018/396-4 Samrådsbrev
- SR 2018/396-6 Planbeskrivning
- SR 2018/396-2 Trädinventering
- SR 2018/396-3 Trafikbullerutredning
- SR 2018/396-5 Plankarta
- SR 2018/396-7 Parkering PM
- SR 2018/396-8 Gestaltningprogram Stockholmshusen
- SR 2018/396-9 Dagvattenutredning
- SR 2018/396-10 Dagsljusanalys
- SR 2018/396-11 Antikvarisk konsekvensbeskrivning

§ 13

Kälvesta 1:3, förslag till detaljplan för ny bebyggelse utmed Björnmossevägen, 2017-09225

Stadsbyggnadskontoret hade genom remiss

begärt Skönhetsrådets yttrande över Kälvesta 1:3, förslag till detaljplan för ny bebyggelse utmed Björnmossevägen, 2017-09225. Alexander Hansson-Göl redogjorde för ärendet.

SR 2019/14

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet avstyrka förslag till detaljplan i föreliggande form.

Uppdrogs åt kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Föreliggande förslag syftar till att möjliggöra nya bostäder i form av flerbostadshus och radhus utmed Björnmossevägen i Kälvesta. En tidigare kraftledning som numera ligger i tunnel har frigjort ytor som nu prövas för bostadsbebyggelse i enlighet med gällande översiktsplan. Bebyggelsen ska bidra till en aktiv gatumiljö och stärka Björnmossevägen som huvudstråk i området. En flytt av Björnmossevägen österut möjliggör 357 bostäder i flerfamiljshus på vägens västra sida, där våningsantalet varierar mellan fyra till sex våningar. I norr planeras för ett radhusområde om ca 28 radhus. På den östra sidan av vägen möjliggörs ett parkstråk som anknyter till områdets övergripande grönstruktur. Större delen av parkeringsbehovet för flerbostadshusen tillgodoses genom garage.

Skönhetsrådet fann att planförslaget för Kälvesta är ett intressant exempel på ambitionen att, i linje med översiktsplanen, skapa en mer sammanhängande stad. Rådet ansåg dock att förslaget måste bearbetas för att nå sin fulla potential. Under rådets sammanträde diskuterades tre övergripande huvudpunkter: bebyggelsens volym och skala, rumsligheten i den nya årsringen samt kopplingen till intilliggande områden. När flerbostadsbebyggelse adderas i anslutning till ett befintligt småhusområde är samspelet mellan skalor en avgörande faktor för att skapa en trivsamt miljö. Skönhetsrådet ansåg att fyra våningar är fullt möjligt, men att husen om sex våningar i förslagets södra del blir alltför massiva och kommer att påverka stadsmiljön negativt. Att man dessutom frångår den tidigare principen om obebyggda dalgångar gör det än mer angeläget att inte skapa för stora kontraster mellan befintlig och tillkommande bebyggelse vad gäller husens höjd. Tillägg i form av nya bostadstyper fann rådet positivt då dessa skapar förutsättningar för ökad social blandning. Den nya årsring som genereras genom förslaget riskerar däremot att bli otydlig och svår att definiera, därför krävs enligt rådets mening en omarbetning av bebyggelsens disposition. Istället för en utdragen och ensidig bebyggelsefront på den ena sidan med ett smalt parkstråk på den andra, skulle husen kunna grupperas till båda sidor av Björnmossevägen. Då uppstår ett tydligare stadsrum och ett större och mera samlat parkrum istället för ett smalt stråk. Vad gäller den nya områdesparken ansåg rådet det synnerligen viktigt att den blir tillräckligt stor, men också synlig och lättillgänglig. I nuvarande planförslag riskerar parken vid ängen att ligga dold och privatiserad bakom radhusen. Ytan måste också disponeras så att de högsta naturvärdena inte spolieras. Skönhetsrådet fann de öst-västliga kopplingarna goda men ansåg att även Björnmossevägens södra del borde inkluderas i förslaget liksom fastigheten med en livsmedelsbutik. Förslaget bör ligga till grund för en ny struktur som också kan sträckas ut till Skattegårdsvägen i söder och Järfälla i norr.

Handlingar i ärendet

- SR 2019/14-7 Samrådsbrev
- SR 2019/14-13 Planbeskrivning
- SR 2019/14-5 Sol- och skuggstudier norra och södra Björnmossevägen
- SR 2019/14-6 Sol- och skuggstudier mellersta Björnmossevägen
- SR 2019/14-8 Programhandling för allmän plats
- SR 2019/14-9 Plankarta
- SR 2019/14-2 Trafikutredning
- SR 2019/14-3 Trafikbulerutredning norra och södra Björnmossevägen
- SR 2019/14-4 Trafikbulerutredning mellersta Björnmossevägen

- SR 2019/14-10 PM Geoteknik södra Björnmossevägen
- SR 2019/14-11 PM Geoteknik norra Björnmossevägen
- SR 2019/14-14 Naturvärdesinventering
- SR 2019/14-20 Grönytefaktor och dagvatten Svenska Bostäder
- SR 2019/14-23 Barnkonsekvensanalys
- SR 2019/14-12 PM Geoteknik mellersta Björnmossevägen
- SR 2019/14-15 Miljöteknisk markundersökning norra Björnmossevägen
- SR 2019/14-16 Miljöteknisk markundersökning södra Björnmossevägen
- SR 2019/14-17 Markteknisk undersökningsrapport södra Björnmossevägen
- SR 2019/14-18 Markteknisk undersökningsrapport mellersta Björnmossevägen
- SR 2019/14-19 Markteknisk undersökningsrapport norra Björnmossevägen
- SR 2019/14-21 Dagvattenutredning
- SR 2019/14-22 Grönytefaktor och dagvatten BTH Bostad

§ 14

Skogsnävan 1 och Rödtoppan 1 m.fl vid Björnbodaskolan, förslag till detaljplan för ny skola, förskola och idrottshall, 2016-19492

Genom remiss hade stadsbyggnadskontoret begärt Skönhetsrådets yttrande över Skogsnävan 1 och Rödtoppan 1 m.fl vid Björnbodaskolan, förslag till detaljplan för ny skola, förskola och idrottshall, 2016-19492. Alexander Hansson-Göl, stadsbyggnadskontoret, redogjorde för ärendet.

SR 2019/13

Beslut

Beslöt Skönhetsrådet tillstyrka förslag till detaljplan med erinran om storlek, fasadmateriäl samt tydligare planbestämmelser.

Sammanfattning av ärendet

Föreliggande planförslag innehåller en ny skola för 1200 elever, en förskola med sex till åtta avdelningar samt en fullstor idrottshall. Befintliga skolbyggnader på fastigheterna Skogsnävan 1, Rödtoppan 1 och 7 planeras att rivas. Dagens skola, färdigställd på 1970-talet, är en envåningsbyggnad som tillsammans med flera mindre byggnader inom planområdet inrymmer ca 370 elever. Behovet av fler elevplatser samt möjligheten att uppnå en bättre pedagogisk miljö har föranlett planarbetet. Den nya skolan föreslås

uppföras som en sammanhängande byggnad i tre till fyra våningar med plats för ca 1200 elever. Byggnaden placeras dels på redan ianspråktagen yta, dels mot Skattegårdsvägen vilket möjliggör för förbättrad angöring. Idrottshall och förskola placeras också i anslutning till Skattegårdsvägen.

Skönhetsrådet gladdes åt en trots sin storlek så bearbetad och nyanserad skolbyggnad, men såg en stor utmaning i att förslaget gestaltungsambition bibehålls hela vägen fram. Faran med en så flexibel plan är att de material som nu presenteras riskerar att bytas ut i bygglovsskedet. Skolor har ur ett historiskt perspektiv ofta varit signaturbyggnader och bärande för stadsdelen. Även i föreliggande förslag finns denna potential men i och med de mycket generella skrivningarna finns en överhängande risk att slutresultatet blir ett annat. Därför var det Skönhetsrådets bestämda önskan att kvaliteten regleras tydligare vad gäller val av fasadmaterial, den varierade höjdskalen samt skolgårdens olika definierade gårdsrum. Att bebyggelsen placeras mot Skattegårdsvägen ansåg rådet gynnsamt, liksom en långsiktighet i planeringen av Skattegårdsvägen karaktär.

Handlingar i ärendet

- SR 2019/13-5 Samrådsbrev
- SR 2019/13-7 Planbeskrivning
- SR 2019/13-3 Trafikutredning
- SR 2019/13-4 Skissutredning
- SR 2019/13-6 Plankarta
- SR 2019/13-8 Barnperspektiv
- SR 2019/13-2 Vägtrafikbullen
- SR 2019/13-9 Kulturmiljöanalys
- SR 2019/13-10 Naturvärdesinventering
- SR 2019/13-11 Dagvattenutredning

§ 15

Södermalm 7:5, ny hiss mellan Lokattens trappor och kv. Tranbodarne 13, projekt Slussen, 2018-17727-575

Genom remiss

hade stadsbyggnadskontorets begärt Skönhetsrådets yttrande över Södermalm 7:5, ny hiss mellan Lokattens trappor och kv. Tranbodarne 13, projekt Slussen, 2018-17727-575. Sekreteraren redogjorde för ärendet.

SR 2019/22

Beslut

Besöt Skönhetsrådet tillstyrka bifall till ansökan om bygglov.

Uppdrogs till kansliet att besvara ärendet.

Sammanfattning av ärendet

Bygglovsansökan avser en ny hiss mellan Katarinavägen och Stadsgården. Hissen är en del av Slussenprojektet och binder samman de olika nivåerna med den kommande bussterminalen i Katarinaberget. På platsen finns idag Saltsjöbanans tidigare slutstation och Lokattens trappor. Trapporna kommer efter många års stängning att återöppnas. Hissen föreslås placeras i en befintlig nisch mellan den tidigare stationens torn och Sjömansinstitutet. Hisstornet blir genomsiktligt med fasad i glas.

Skönhetsrådet ansåg att det föreslagna läget för en hiss är riktigt men att platsens stora synbarhet i stadsbilden kräver ett högkvalitativt utförande i detaljerna. Detta gäller inte minst val av glas, hantering av skarvar och infästningar. Rådet underströk vikten av att arbeta med den upplevda säkerheten och att gestaltningen måste stärka områdets trygga och offentliga karaktär. Rådet beklagade att ett perspektiv från sjösidan inte kommit ledamöterna till del inför avgörandet, men beslöt ändå tillstyrka bygglovsansökan.

Handlingar i ärendet

- SR 2019/22-1.1 Bygglovsremiss - Södermalm 7:5, dnr 2018-17727 (2/12)
- SR 2019/22-1.9 Bygglovsremiss - Södermalm 7:5, dnr 2018-17727 (10/12)
- SR 2019/22-1.3 Bygglovsremiss - Södermalm 7:5, dnr 2018-17727 (4/12)
- SR 2019/22-1.4 Bygglovsremiss - Södermalm 7:5, dnr 2018-17727 (5/12)
- SR 2019/22-1.5 Bygglovsremiss - Södermalm 7:5, dnr 2018-17727 (6/12)
- SR 2019/22-1.8 Bygglovsremiss - Södermalm 7:5, dnr 2018-17727 (9/12)
- SR 2019/22-1 Södermalm 7:5, ny hiss mellan Lokattens trappor och kv. Tranbodarne 13, projekt Slussen, 2018-17727-575
- SR 2019/22-1.2 Bygglovsremiss - Södermalm 7:5, dnr 2018-17727 (3/12)
- SR 2019/22-1.6 Bygglovsremiss - Södermalm 7:5, dnr 2018-17727 (7/12)
- SR 2019/22-1.7 Bygglovsremiss - Södermalm 7:5, dnr 2018-17727 (8/12)
- SR 2019/22-1.10 Bygglovsremiss - Södermalm 7:5, dnr 2018-17727 (11/12)

- SR 2019/22-1.11 Bygglovsremiss - Södermalm 7:5, dnr 2018-17727 (12/12)

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Elisabet,Cnatingius Jermsten	2019-02-12
Inga Margareta,Varg	2019-02-12
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2019-02-12
ANDERS,JOHNSON	2019-02-13
MONICA,HECTOR	2019-02-12